

Prova lliure per a l'obtenció del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria

---

Convocatòria 04/2018

Àmbit de la comunicació en llengua catalana

Pauta de correcció

Nota de correcció

Perquè un alumne sigui considerat apte en l'àmbit de la comunicació ha d'obtenir una puntuació mínima de 50 punts sobre 100 com a nota global de tots els exercicis de l'àmbit. A més, ha d'haver obtingut una nota mínima de 40 punts a cadascuna de les proves de català i castellà. Si un alumne té una nota global superior a 50 sobre 100, però no ha obtingut la nota mínima en alguna de les proves de català i/o castellà, es considera que té l'àmbit suspès.

Quadre resum

	Puntuació mínima	Puntuació màxima
Català	40	100
Castellà	40	100
Llengua estrangera	-	100

Activitat 1

[20 punts]

Tot seguit escoltareu un tall d'un espai radiofònic adaptat d'una entrevista d'actualitat.

(Podeu consultar la transcripció del text oral al final del document.)

1. Responeu les preguntes següents, relacionades amb el programa.

a) Quin tipus de programa és *Sumari*? [1 punt]

És un programa setmanal d'actualitat d'una ràdio local (orientatiu).

b) Quantes persones conformem l'equip del programa? [1 punt]

Tres.

c) Quina durada té del programa? [1 punt]

Dues hores.

d) Anoteu dos dels temes de què tractarà el programa. El de les jornades d'educació no compta. [2 punts]

El concert solidari organitzat per l'Associació contra el Càncer, el sumari esportiu i cultural o la xerrada sobre maternitat organitzada per una associació del poble (orientatiu).

e) Quin és el títol complet de les jornades organitzades per l'Escola Oreneta? [2 punts]

Jornades Rumb: cartografies pedagògiques.

f) Les jornades estan destinades només a professionals del món de l'ensenyament. Digueu si és veritat o fals. [1 punt]

Fals.

g) ¿Què respon la mestra i psicopedagoga Montserrat Mata a propòsit de la frase que cita la periodista: «Viure és aprendre i aprendre és viure»? [2 punts]

La mestra afirma que els alumnes aprenen no només en el recinte escolar, sinó que també amb les múltiples experiències de dins i de fora de l'escola, contràriament a allò que s'ha cregut tradicionalment (orientatiu).

2. En l'entrevista que heu escoltat es parla d'unes jornades educatives. A continuació hi ha cinc enunciats famosos que tracten aquest tema però que els falta una paraula. Perquè les frases tinguin sentit, completeu-les amb alguna de les paraules del requadre. [5 punts]

es converteixi – s'oblida – cor – objectiu – involucra'm

Autor	Fraser
Aristòtil	Educar la ment sense educar el cor no és educació en absolut.
B. Franklin	Digues i ho oblidó, ensenya'm i ho recordo, involucra'm i ho aprenc.
Sèneca	El que d'arrel s'aprèn, mai del tot s'oblida .
J. Piaget	L' objectiu de l'educació és crear persones que puguin fer coses noves en lloc de repetir les que altres generacions han fet.
M. Torres	El bon mestre fa que el mal estudiant es converteixi en bo i el bon estudiant en superior.

3. El fragment del programa que acabeu d'escoltar s'emeta des d'una ràdio local, on normalment els col·laboradors són voluntaris. Assenyaleu cinc dels adjectius del requadre següent que poden definir les qualitats d'un voluntari que col·labora en aquest tipus d'entitats. [5 punts]

egocèntric – **altruista** – **perseverant** – impassible – abúlic – misantrop – **proactiu** – **compromès** – materialista – **filantrop**

Activitat 2

[20 punts]

1. El fragment següent pertany a la novel·la *Joc brut* de Manuel de Pedrolo (1965). Llegiu-lo i responeu les preguntes següents.

Si no hagués estat per les seves cames, no hauria passat res. O potser sí. Però hauria passat a algú altre. Jo ho hauria llegit al diari.

S'havia assegut al banc de davant la parada de l'autobús i, amb una cama sobre l'altra, s'espolsava una sabata on devia haver-li entrat una mica de sorra de l'avinguda. Mai no havia vist unes cames tan meravelloses. Ni uns genolls tan bonics.

Després, quan va aixecar-se, vaig comprovar que no m'havia equivocat. Duia una faldilla curta, més aviat cenyida, i el cos era digne de les extremitats que mostrava tan generosament. El ventre era llis, d'adolescent, i això posava més en relleu les anques arrodonides que, després de perllongar unes cuixes que s'endevinaven llargues i nervioses morien en una cintura breu. Més amunt, les sines inflaven la brusa blanca que contrastava amb el seu rostre bru, il·luminat per uns ulls immensos i maliciosos.

Devia quedar-me embadalit, però ella no em va somriure fins al moment que l'autobús arribava. Vaig pujar-hi darrera seu, els ulls fits en una nuca aborriollada sota els cabells curosament despentinats, com s'estilava.

a) Què explica aquest fragment inicial de la novel·la? [2 punts]

El narrador fa una descripció acurada d'una noia que no coneix i que s'asseu davant d'ell a la parada de l'autobús (orientatiu).

b) Quina és la reacció del narrador en veure la noia? [1 punt]

Es queda embadalit amb la seva bellesa (orientatiu).

c) Anoteu deu parts del cos de la noia que es descriuen en el text. [5 punts, 0,5 per cada encert]

Cames, genolls, extremitats, ventre, anques, cuixes, cintura, rostre ulls, nuca, cabells, sines. (Aquests són tots els que es descriuen).

d) Quin tret físic destaca el narrador per sobre els altres? Justifiqueu-ho. [2 punts]

Les cames; el narrador afirma que si no hagués estat per les cames no hauria passat res.

e) Busqueu al text una paraula o expressió sinònima per a cadascuna de les proposades. [5 punts]

Abstret	Embadalit
S'acostumava	S'estilava
Acuradament	Curosament
Natges	Anques
Estreta	Cenyida

Llegiu aquest fragment, que correspon a la segona part de *Joc brut*.

Quan vaig empènyer-la amb la mà enguantada, però, cedí, darrera el batent que s'obria, una massa fosca, impenetrable, em colpejà el rostre amb la seva calor animal, amb una sentor de cambra mal ventilada.

Dins, hi havia el mateix silenci que a fora, més greu encara, més concentrat. Se m'acudí que potser, al darrer moment, en Virós havia decidit d'acompanyar les dues dones. Per això de primer vaig travessar cap a la porta i vaig espiar el passadís. D'una habitació de l'altra banda s'escapava un raig de llum. Tot seguit, algú s'escurà la gorja, estossejà.

Ara el cor em corria amb un rebombori terrible. Se m'escapava per la boca, m'ofegava. Vaig haver de repenjar-me contra el muntant, vençut per un pànic insensat, que no havia sabut preveure [...] Havia assentit als projectes de la Juna, havia realitzat tots els preparatius a consciència, havia penetrat clandestinament a la casa... Però tot havia estat un somni. I ara em despertava. Dins d'uns moments, mataria un home...

f) Busqueu en el text: [5 punts, un punt per cada encert]

- El nom de la víctima: **Virós**.
- El nom de la còmplice del narrador: **Juna**.
- Una frase que mostri el nerviosisme de l'assassí:
  - **“Ara el cor em corria amb un rebombori terrible...”**
  - **“Vençut per un pànic insensat”**
- Un adverbi de manera, relacionat amb l'acció delictiva: **clandestinament**.
- Rellegiu atentament la primera frase del primer paràgraf d'aquest fragment i anoteu l'antecedent del pronom subratllat: *empènyer-la*. **La porta**

Activitat 3

[20 punts]

1. Llegeix l'entrevista que la periodista Carme Badia fa a l'actor Oriol Grau, publicada a la revista en línia *Núvol* el 6 de març de 2017. A continuació responeu les qüestions proposades.

Oriol Grau: El teatre és una fletxa: té l'obligació d'assenyalar

Aquests dies Oriol Grau puja per últim cop a l'escenari de la Sala Trono de Tarragona, que ell mateix va fundar. Junt amb Pau Ferran són els protagonistes d'*Això és tot!*, l'obra amb què s'acomiada aquest teatre de petit format després de 14 anys de programació ininterrompuda. Mentre busquen nova ubicació, la productora de la Sala Trono segueix treballant en un nou muntatge, *Els tres aniversaris*, i en la quarta edició del FITT (Festival Internacional de Teatre de Tarragona). Tot plegat és l'excusa per parlar amb aquest actor tarragoní nascut a Barcelona el 1963 en un moment plàcid de la seva carrera.

“Això és tot!”, l'última producció de la Sala Trono a la Sala Trono, està sent un èxit.

Sí, i la farem fins que vingui el públic. La vam estrenar el gener i ara l'hem tornat a allargar fins a mitjan de mes de març. No és una obra qualsevol, és l'obra que tancarà una sala! És una cerimònia, un ritual de comiat.

D'on surt la idea?

Del Joan Negrié, gestor i programador de la Sala Trono. Volia fer una festa de comiat i que hi sortíssim jo i el Pau Ferran, un actor de Reus, jove però ja molt consolidat. I va triar un dramaturg emergent i innovador, l'Israel Solà, director de la companyia la Calòrica, perquè escrigués el guió.

No era un encàrrec fàcil.

Volíem que hi hagués un camí emocional molt variat, de celebració però també molt nostàlgic i màgic. Per això, els personatges, les dues germanes bessones, la Sala i el Trono, són com símbols, histriònics, i ens permetem coses que no havíem fet mai: recitar un clàssic com Sagarra, fer de vedet... L'excursió per la Sala la teníem molt clara: que el públic pogués veure el camerino, el vestuari, la taquilla per dintre.

Feu que realitat i ficció es confonguin.

És que l'obra reflecteix les discussions que hem tingut, de si tancar o no tancar, de si protestar... El que diem no és ficció; quan diem que mirem la sala per últim cop realment el públic la mira per últim cop. He vist espectadors amb llàgrimes als ulls. Vius una situació real, i com a actor també t'implica molt més.

Tanqueu per l'espai, no pel públic. És el millor que us podia passar?

Potser sí. Ara ja ho podem dir perquè l'obra ens ajuda a passar el dol. La taquilla no dona, només hi ha 50 cadires, i a més havíem de fer obres. Un accés per a discapacitats, un altre bany, una instal·lació elèctrica nova... El pas natural hauria sigut fer un trasllat, però no tenim sala. Tant de bo hi hagués a Tarragona algun teatre en desús, com el que hi havia a la Cooperativa Obrera, però se'ls van carregar tots.

Què és, què vol seguir sent la Sala Trono?

Una sala de petit format i teatre contemporani, fins ara de propietat municipal i gestió privada, que dona veu a nous autors, actors, companyies. En coherència amb això, cada dos anys organitzem el FITT (Festival Internacional de Teatre de Tarragona) i tenim 700 amics que ens fan costat.

També sou productora.

Sí, amb la voluntat que les nostres produccions vagin de Tarragona al món, com *You say Tomato*, que ha fet gira per Catalunya, temporada a Barcelona i també l'hem dut a l'Argentina. Volem posar Tarragona al mapa, no ens interessa fer una cosa local. La Trono, per exemple, és a la junta de l'ADETCA (Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya).

Què necessita Tarragona, a part de més teatre?

Un centre d'art i pensament contemporanis, que ens ajudi a crear un relat de la ciutat, a fer-nos veure que potser no calen uns jocs olímpics perquè hi ha altres prioritats. No pot ser que només ens cohesionem per les festes majors, Setmana Santa i Carnaval. Tarragona explica molt bé la història, però si no parlem de l'ara, què diran de nosaltres? Que només recreàvem el passat. Això fa que el talent jove se'n vagi i la ciutat quedi més pobre.

Què té el teatre que no l'hagis deixat mai?

El teatre planteja preguntes, és una fletxa: té l'obligació d'assenyalar, no de jutjar. Jo em realitzo fent d'actor, em fa feliç, i totes les obres les faig amb la intenció de millorar el món. M'he passat la vida pujant a l'escenari, però el que em va formar més van ser els primers 8 anys, fent de cantant amb l'orquestrina La Gramola de la iaia. També m'atrevia a tocar la flauta travessera. Quan no es paga entrada, el públic és més ingrát, i ens havien tirat llaines i de tot. Això et dona un saber estar a l'escenari com cap obra et pot donar.

Text adaptat de *Núvol* [en línea] <<https://www.nuvol.com>>

a) Quina és i on s'ubica la sala de teatre de què es parla en l'entrevista? [1 punt]

La Sala Trono de Tarragona.

b) Qui és l'autor del text d'*Això és tot!*? [1 punt]

L'Israel Solà.

c) Qui són el Joan Negrié i el Pau Ferran? [1 punt]

Joan Negrié és gestor i programador de la sala Trono, i Pau Ferran és un dels dos actors de l'obra.

d) Quina activitat especial fan els espectadors d'aquesta última obra a la Sala Trono? [1 punt]

Fan un recorregut pels camerinos, la taquilla i el vestuari.

e) Què vol dir la frase: «Ara ja ho podem dir, perquè l'obra ens ajuda a passar el dol»? [2 punts]

Que l'obra que estan representant a la Sala Trono, a banda de ser un èxit de públic, ajuda a fer un recorregut emocional per la història d'aquest petit teatre i a acomiadar-se'n (*orientatiu*).

f) A banda d'*Això és tot!*, quina altra obra de teatre s'esmenta a l'entrevista? [1 punt]

You say tomato.

g) Quina és la causa, segons l'Oriol Grau, que el talent jove se'n vagi de la ciutat? [2 punts]

Perquè a Tarragona no es reflexiona prou sobre el moment contemporani i no es crea un discurs de pensament actual (orientatiu).

h) Amb quina metàfora es defineix el teatre cap al final de l'entrevista? [1 punt]

El teatre és una fletxa.

2. Al text que acabeu de llegir hi ha dos acrònims. Anoteu-los. [2 punts]

FITT

ADETCA

3. Tenint en compte les oracions següents, extretes del text, responeu:

a) *Tot plegat és l'excusa per parlar amb aquest actor tarragoní nascut a Barcelona el 1963 en un moment plàcid de la seva carrera.*

– Trobeu un sinònim per a l'adjectiu plàcid. [1 punt]

Dolç, tranquil.

b) *La vam estrenar el gener...*

– A qui fa referència el pronom feble? [1 punt]

A l'obra de teatre.

c) *I va triar un dramaturg emergent i innovador.*

– Quin és el complement directe del verb de l'oració? [1 punt]

Un dramaturg emergent i innovador.

d) *No pot ser que només ens cohesionem per les festes majors, Setmana Santa i Carnaval.*

– Acabeu la frase de sota, tenint en compte la coherència de temps verbals: [1 punt]

*“No podia ser que... **només ens cohesionéssim per les festes majors, Setmana Santa i Carnaval.***

e) *És que l'obra reflecteix les discussions que hem tingut.*

– Quin és l'infinitiu del verb subratllat i a quina conjugació pertany? [2 punts]

Reflectir, de la tercera conjugació.

f) *Ara ja ho podem dir, perquè l'obra ens ajuda a passar el dol.*

– Quina és la funció sintàctica del sintagma subratllat? [2 punts]

Complement de règim verbal o preposicional.

Activitat 4

[40 punts]

Escolliu una d'aquestes dues opcions i redacteu un text que contingui entre 150 i 200 paraules:

- *Opció 1.* Heu llegit algunes frases significatives sobre l'educació. Aquí en teniu una altra d'Albert Einstein: «Jo no ensenyo als meus alumnes, només els proporciono les condicions perquè puguin aprendre».
- *Opció 2.* Tant al fragment radiofònic com a l'entrevista amb l'actor que heu llegit, es parla de temes locals. Escriviu un text argumentatiu on expliqueu els avantatges i/o els inconvenients de viure en un poble o en una ciutat petita.

La correcció de la redacció és a criteri del corrector. A continuació s'ofereixen uns criteris orientatius.

Valoració global (10 punts)

Es valorarà si el text expressa amb claredat idees i conceptes, si s'ajusta al tema demanat i si el lèxic i la sintaxi són adequats.

Estructura i presentació (10 punts)

Es valorarà si els arguments estan presentats de manera ordenada, amb una distribució correcta en paràgrafs, si la puntuació és adequada, els connectors escaients i si la forma del text s'adequa al format demanat.

Correcció ortogràfica i gramatical (20 punts)

Es valorarà la correcció ortogràfica i gramatical, es penalitzarà especialment quan aquesta dificulti la comprensió del text. Suggestim descomptar 1 punt per cada errada ortogràfica.

- Si un text conté més de 20 errades ortogràfiques o les que hi ha dificulten la comprensió del text, aquesta activitat es pot puntuar amb un 0.
- Si un text no s'ajusta a l'extensió (té menys de 100 paraules) o al tema, aquesta activitat es pot puntuar amb un 0.

Activitat 4

PUNTUACIÓ TOTAL
Puntuació màxima: 100 punts

Transcripció de l'àudio de l'exercici de comprensió oral

(Fragment radiofònic adaptat d'una entrevista d'actualitat)

Música de fons

Ramona Fuster (RF): Bona tarda, benvinguts al programa Sumari número 214, d'informació local a Ràdio Via, quan són les dotze del migdia. Comencem el repàs de la informació setmanal del nostre poble en directe i amb els seus protagonistes. Abans que res, però, salutacions del nostre equip tècnic: Francesc Cuní, Alexandra Canosa i, qui us parla, Ramona Fuster.

Música de fons

RF: I avui començarem el Sumari, parlant d'educació, més concretament us explicarem què són les Jornades Rumb que ha organitzat l'Escola Oreneta i l'Associació d'Amics de l'Oreneta. Les Jornades estan dirigides a pares i mares de l'escola, així com a qualsevol persona integrant d'aquesta comunitat educativa. Per parlar-nos-en, comptarem amb la Montserrat Mata, mestra i psicopedagoga d'aquest centre. A continuació conversarem amb Marta Matoll, la coordinadora de l'Associació Mares i Dones del nostre poble, a propòsit de les llums i ombres de la maternitat i d'una xerrada que es durà a terme la setmana vinent en relació a aquest tema. Durant aquesta primera hora de programa encara coneixerem l'actualitat del nostre municipi a les xarxes socials, amb Bernat Moll, així com els titulars més destacats de les publicacions locals. La segona hora del programa, l'encetarem amb Remei Izquierdo, membre de l'Associació contra el Càncer, que ens donarà més detalls en relació al concert solidari al Teatre Auditori del Mercat Nou, que han organitzat per la setmana vinent. Tancarem el programa, com sempre, amb l'agenda cultural i esportiva d'aquests últims dies. Comencem.

Música de fons

RF: I com dèiem, l'Escola l'Oreneta i l'Associació d'Amics de l'Oreneta han organitzat les Jornades Rumb, de formació per a pares i mares. Sota el títol "Cartografies pedagògiques", més de dues-centes persones assistiran a interessants conferències, converses i debats amb reconeguts professionals i ponents d'aquest sector. Perquè ens ho comenti amb detall, comptem a l'altra banda del telèfon amb la Montserrat Mata, mestra i psicopedagoga, que també participarà com a ponent en aquestes jornades. Bona tarda, Montserrat!

Montserrat Mata (MM): Hola, bona tarda!

RF: Parlem d'unes jornades per a famílies, per a pares i mares. Això és gaire freqüent?

MM: No, no, no... De fet no ho és gens, però nosaltres hem cregut que era interessant fer-ho i ens hi hem arriscat perquè teníem moltes ganes de compartir i reflexionar amb pares i mares sobre els models emergents d'escola, les noves maneres d'ensenyar i aprendre que s'estan obrint camí en les nostres escoles... Sembla que hi ha una inquietud i un interès, per part de les famílies, en aquests temes i veient la resposta que hem tingut, doncs confirmem que efectivament aquest interès és real.

RF: Sí, això t'anava a preguntar... Per què la resposta ha estat important, oi? Com ho valoreu des de l'organització?

MM: Sí, efectivament, estem, d'entrada, súper contents! Però també inquietos i expectants per veure què en sortirà de tot això.

RF: És clar! He llegit una frase per preparar l'entrevista que diu: "Viure és aprendre i aprendre és viure". La qual cosa significa, no? Que l'escola és un espai important per a aprendre, però que n'és un més. No l'únic, no? Això ho voleu deixar ben clar, oi?

MM: Sí, nosaltres pensem que a l'escola els nens aprenen i aprenen un munt. Però no és l'únic lloc on s'aprèn, l'aprenentatge no és exclusiu de la institució educativa. Perquè els nens, afortunadament, aprenen de les múltiples experiències que van vivint a dintre de l'escola, però també a fora.

RF: A més, és un luxe tenir al Carles Parellada que obrirà les jornades parlant sobre el paper del pare i la mare en l'aprenentatge, oi?

MM: Sí, sí. Ell obre les jornades amb aquesta conferència sobre l'acompanyament dels fills en l'aprendre. I també és un luxe tenir l'Àngel Pérez, que és Catedràtic de Didàctica, que ens parlarà sobre què cal aprendre avui.

RF: Això té a veure amb el tema de les noves tecnologies vinculades a l'educació? Perquè s'ha parlat molt d'aquest tema, tenint en compte el món en què vivim.

MM: No ben bé... Ja que nosaltres considerem que no cal confondre innovació i tecnologia. Per tant, tot i que se'n parla molt, nosaltres ho volem enfocar des d'una altra perspectiva i per això hi haurà deu fòrums sobre aquest tema. Pretenem abordar el tema en profunditat i fer caure alguns mites i tòpics.

RF: D'acord... I, per tancar l'entrevista, Montserrat, ens podries dir quin seria l'objectiu prioritari que us heu marcat a les jornades?

MM: I tant! Nosaltres el que volem afrontar en aquests dos dies, més enllà de debatre què és el que s'ha d'aprendre i què no... El que pretenem és aplegar un munt de gent diferent per debatre sobre com s'ha d'aprendre i com han de ser les escoles per acollir tot aquest nou debat al voltant dels processos de creixement i aprenentatge.

RF: Doncs, des de Ràdio Via, Montserrat, us desitgem que el debat sigui intens, productiu i us emplacem a fer-ne una valoració més pausada, una vegada hagin acabat les jornades.

MM: Moltes gràcies. Així ho esperem nosaltres també i estem a la vostra disposició per poder-ne continuar parlant.

Música de fons

Info Setmanal (24/03/2017), de Ràdio Ripollet.
<https://www.ivoox.com/info-setmanal-24-03-2017-audios-mp3_rf_17745970_1.html>